ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **P. Č.**, zast. Mgr. Jaroslavem Hanusem, advokátem se sídlem Nemanická 440/14, České Budějovice, proti žalovanému: **Úřad práce – Krajská pobočka v Českých Budějovicích**, se sídlem Klavíkova 1570/7, České Budějovice, ve věci ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 13. 11. 2017, č. j. 50 A 21/2017 – 84,

takto:

I. Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 13. 11. 2017, č. j. 50 A 21/2017 – 84, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

II. Ustanovenému zástupci Mgr. Jaroslavu Hanusovi, advokátovi se sídlem Nemanická 440/14, České Budějovice, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **2 541 Kč.** Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“), kterým bylo zastaveno řízení o žalobě, kterou se domáhal určení nezákonnosti výzvy žalovaného ze dne 12. 1. 2017, č. j. 4766/2017/CBU, kterou byl stěžovatel vyzván, aby podal žádost o příspěvek na živobytí ve stanovené lhůtě, jinak nebude možné dávku doplatek na bydlení vyhodnotit a bude mu odejmuta.

[2] Krajský soud usnesením ze dne 12. 10. 2017, č. j. 50 A 21/2017 – 48, stěžovatele vyzval, aby zaplatil soudní poplatek ve výši 2 000 Kč dle § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o soudních poplatcích"). Ke splnění této povinnosti mu byla stanovena lhůta 7 dnů, jakož byl poučen o následcích spojených s nevyhověním výzvě k zaplacení soudního poplatku.

[3] Výše zmíněné usnesení bylo stěžovateli doručeno 13. 10. 2017. Stěžovatel však soudní poplatek neuhradil. Krajský soud proto řízení zastavil dle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích ve spojení s § 47 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.").

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření ke kasační stížnosti

[4] Stěžovatel uplatňuje kasační důvody, z nichž některé jsou podřaditelné pod § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[5] Úvodem kasační stížnosti stěžovatel reaguje na řízení vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. Aprk 20/2017 a postup krajského soudu v souvislosti s tímto řízením.

[6] Ve vztahu k usnesení krajského soudu na zaplacení soudního poplatku stěžovatel uvádí, že se jednalo o lhůtu nepřiměřenou ve vztahu k osobě velmi chudé, když krajskému soudu jsou známy jeho poměry již 10 let. Stanovená lhůta 7 dnů neměla oporu v zákoně, poněvadž se nejednalo o poplatek za vydaný rozsudek. Shora uvedené usnesení postrádalo poučení o možnosti požádat o osvobození od jediného poplatku (srov. zákon č. 218/2011 Sb.) a poučení o místě v budově soudu, kde se předkládají doklady vztahující se k poměrům jedné strany řízení.

[7] Každý asistent soudce i soudce musí znát § 11 odst. 1 písm. b) zákona o soudních poplatcích. Napadené usnesení krajského soudu ignoruje judikaturu Nejvyššího správního soudu. Stěžovatel již v podání ze dne 25. 10. 2017 uvedl, proč návrh na zahájení řízení nemůže být zpoplatněn. Žaloba neměla být zapsána do rejstříku A ani Na, krajský soud provádí „machinace" s podáními ba se vzpírá Ministerstvu spravedlnosti (výběr soudců, generátor nápadu).

[8] Řízení ve věcech pomoci v hmotné nouzi a státních dávek jsou osvobozena od soudních poplatků. Z usnesení rozšířeného senátu ze dne 23. 10. 2014, č. j. 4 Ans 11/2013 – 25, publ. pod č. 3125/2015 Sb. NSS., plyne, že se osvobození od soudních poplatků dle § 11 odst. 1 písm. b) zákona o soudních poplatcích vztahuje na všechny typy soudních řízení upravené v soudním řádu správním. S ohledem na uvedené se osvobození od soudního poplatku uplatní i v řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu dle § 82 s. ř. s.

[9] Krajský soud postupoval v rozporu se shora uvedeným závěrem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2015, č. j. 8 Ads 69/2015 – 19), pokud po

stěžovateli vyžadoval zaplacení soudního poplatku za podanou žalobu. Napadené usnesení krajského soudu je proto nezákonné.

[10] V závěru kasační stížnosti se stěžovatel mimo jiné opětovně vyjadřuje k řízení vedenému pod sp. zn. Aprk 20/2017 a postupu krajského soudu, který způsobil průtah v řízení.

[11] Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[12] Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil tak, že se plně ztotožňuje s napadeným usnesením krajského soudu. Navrhuje kasační stížnost zamítnout pro nedůvodnost.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[13] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Poté přezkoumal napadené usnesení krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a odst. 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[14] Směřuje-li kasační stížnost proti usnesení soudu o odmítnutí žaloby, či zastavení řízení, lze uplatnit pouze důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. (srov. rozsudek ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 – 98, publ. pod č. 625/2005 Sb. NSS). Soud proto přezkoumal napadené usnesení krajského soudu pouze z důvodu, zda usnesení krajského soudu o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku bylo nezákonné. Z tohoto důvodu se soud nevyjadřoval k námitkám, které nelze podřadit pod § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[15] Hlavní podstatou kasační stížnosti stěžovatele je to, že řízení ve věci pomoci v hmotné nouzi a státních dávek jsou osvobozena od soudních poplatků. Nejvyšší správní soud tomuto tvrzení přisvědčil.

[16] Nejvyšší správní soud ze spisu krajského soudu zjistil, že stěžovatel se podanou žalobou domáhal ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, který měl spočívat v tom, že jej žalovaný vyzval k podání žádosti o příspěvek na živobytí ve stanovené lhůtě, jinak mu nebude možné dávku doplatek na bydlení vyhodnotit a bude mu odejmuta.

[17] Podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona o soudních poplatcích se od poplatku osvobozují mimo jiné i řízení ve věcech pomoci v hmotné nouzi a státních dávek. V nynějším řízení jde nepochybně o řízení ve smyslu zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o pomoci v hmotné nouzi“), a proto je ze zákona toto řízení osvobozeno od soudních poplatků.

[18] Již z usnesení rozšířeného senátu sp. zn. 4 Ans 11/2013 plyne, že osvobození od soudních poplatků dle § 11 odst. 1 písm. b) zákona o soudních poplatcích se vztahuje na všechny typy soudních řízení upravené v soudním řádu správním. Ve smyslu uvedeného závěru rozšířeného senátu se uplatní osvobození od soudních poplatků i v nynějším řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu dle § 82 a násl. s. ř. s.

[19] Krajský soud postupoval v rozporu se shora citovaným právním názorem rozšířeného senátu, pokud po stěžovateli vyžadoval zaplacení soudního poplatku za podanou žalobu. Napadené usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku je proto nezákonné. Nejvyšší správní soud v této souvislosti považuje za přiléhavý odkaz stěžovatele na rozsudek tohoto soudu sp. zn. 8 Ads 69/2015, který řešil obdobně zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku ve věci nezákonného zásahu ve věci týkající se zákona o pomoci v hmotné nouzi. Navíc uvedený rozsudek se týkal téhož krajského soudu jako v nyní posuzované věci, tudíž krajskému soudu měla být skutečnost, že se v dané věci nevybírá soudní poplatek, známa.

[20] Stěžovatel v průběhu řízení podal návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, který prostřednictvím ustanoveného zástupce doplnil dne 27. 12. 2017. Soud o tomto návrhu samostatně nerozhodoval, neboť po provedení nezbytných procesních úkonů přistoupil k bezodkladnému projednání a rozhodnutí věci.

IV. Závěr a náklady řízení

[21] Vzhledem ke shora uvedenému Nejvyšší správní soud zrušil napadené usnesení krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). V novém řízení je krajský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[22] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (s výjimkou náhrady nákladů za ustanoveného zástupce pro řízení o kasační stížnosti) rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.). Stěžovateli byl totiž pro řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupcem advokát – Mgr. Jaroslav Hanus, se sídlem Nemanická 440/14, České Budějovice, a to usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2017, č. j. 9 Ads 408/2017 – 24. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 9 s. ř. s.).

[23] Ustanovený zástupce učinil v řízení o kasační stížnost úkon právní služby, a to doplnění kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“)], za nějž mu náleží mimosmluvní odměna ve výši 1 000 Kč (§ 7 bod 3. ve vazbě na § 9 odst. 2 advokátního tarifu). Dále učinil doplnění návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti [§ 11 odst. 2 písm. a) a odst. 3 advokátního tarifu], za nějž mu náleží mimosmluvní odměna ve výši 500 Kč [§ 7 bod 3. ve vazbě na § 9 odst. 2 a ve spojení s § 11 odst. 2 písm. a) a § 11 odst. 3 advokátního tarifu]. K mimosmluvní odměně za shora uvedené úkony soud připočetl paušální náhradu hotových výdajů zástupce ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu), tj. celkem 600

Kč. Ustanovený zástupce je plátcem DPH, proto mu výše odměny byla navýšena o 441 Kč. Zástupci se přiznává odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v celkové výši 2 541 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

[24] Soud nepřiznal ustanovenému zástupci mimosmluvní odměnu za úkon dle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu (tj. první poradu s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení nebo obhajoby, je-li klientovi zástupce nebo obhájce ustanoven soudem), jelikož zástupce první poradu s klientem, ani přes upozornění soudu (viz informace o řízení ze dne 14. 12. 2017, č. j. 9 Ads 408/2017 – 26), žádným způsobem nedoložil.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. ledna 2018

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu